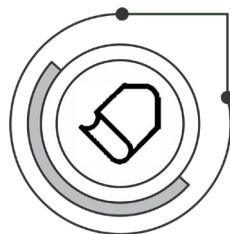

تازه‌های پایان‌نامه دانشکده داروسازی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مرجان جلیلی باله

کتابخانه دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران

گروه آموزشی: شیمی دارویی

مقطع تحصیلی: دکترای عمومی

تاریخ ارائه پایان‌نامه: ۱۴۰۰/۰۶/۳۱

شماره پایان‌نامه: ۵۹۰۸

هیئت داوران: دکتر تهمینه اکبرزاده، دکتر مینا

سعیدی، دکتر عفت سوری (نماینده آموزش)

دانشجو: نیما مسچی

عنوان پایان‌نامه: تعیین مقدار مس با

استفاده از معرف ۵ و ۶- دی (۴-متوکسی

فنیل)-۱ و ۲ و ۴-تری ازمین-۳-تیون به روش

اسپکتروفتومتری

استاد / اساتید راهنما: دکتر ملیحه

برازنده تهرانی، دکتر عفت سوری

استاد / اساتید مشاور: -

■ خلاصه

نقش عناصر در بدن به سه دسته تقسیم می‌شود این عناصر از نظر نقش شان در بدن به ۱- ضروری، ۲- غیر ضروری و ۳- سمی تقسیم می‌شوند حذف عناصر ضروری از بدن موجب بروز بیماری و جبران کمبود آن‌ها باعث بهبود می‌گردد در حالی که برای عناصر غیر ضروری هنوز نقش بیولوژیک و یا فیزیولوژیک گزارش نشده است، عناصر سمی در بدن مانع انجام واکنش‌های متابولیک طبیعی می‌شوند

امروزه پیشرفت در سنتزهای شیمیایی منجر به تهیه ترکیباتی گشته که حاوی الکترون‌های π مزدوج طولانی بوده که قابلیت تشکیل کمپلکس را نیز دارند. به این ترتیب لیگاندهای انتخابی با حساسیت بالا تهیه شده که می‌توان به کمک آن‌ها کاتیون‌ها را با حساسیت بالا به روش اسپکتروفتومتری یا اسپکتروفلوریمتری تعیین مقدار نمود.

لیگاند انتخابی در این تحقیق، ۵ و ۶-دی (۴- متوکسی فنیل) ۱ و ۲ و ۴- تری آزین ۳- تیون دارای ساختمان تری آزین ۳- تیون بوده که به‌عنوان لیگاند نرم قادر است با کاتیون مس تولید کمپلکس رنگی نماید. معرف فوق در محیط قلیایی محلول بوده که قادر به تشکیل کمپلکس با کاتیون مس می‌باشد. خصوصیات طیف سنجی معرف و کمپلکس مس بررسی گردید. کمپلکس مس و معرف در محیط قلیایی توسط کلروفرم استخراج و منحنی استاندارد مربوط رسم گردید.

نتایج حاصل در مورد کمپلکس معرف با مس نشان می‌دهد کمپلکس فوق در طول موج ۳۱۷ نانومتر جذب ماکزیمم داشته که منحنی استاندارد رسم شده در محدوده $20-2 \mu\text{g/ml}$ خطی بوده است. Detection limit برابر با $0.14 \mu\text{g/ml}$ و pH مناسب برای تعیین مقدار $\text{pH}=14$ (سود ۱ مولار) می‌باشد. ارزیابی وضعیت کمپلکس که با استفاده از روش‌های Limiting logarithmic method, Continuous variation, mol ratio به دست آمده نشان داد نسبت لیگاند به Cu^{2+} در کمپلکس ۱:۱ می‌باشد

معرف فوق لیگاند با ارزشی جهت تعیین مقدار کاتیون Cu است. در مورد لیگاند Cu^{2+} -DMOTT تعیین مقدار مس در چای سیلان بیانگر کارایی روش بود. همچنین وجود رنگ زرد کمپلکس می‌تواند در تشخیص مس در نمونه‌ها به کار رود.

■ **واژگان کلیدی:** کاتیون مس، اسپکتروفتومتری، تری آزین تیون، Limiting Logarithmic method Continuous variation, mol ratio, DMOTT

دانشجو: مهزاد حاجی ولیلی

عنوان پایان‌نامه: بررسی ارتباط سطح سرمی C-Reactive Protein با پاسخ به رژیم‌های درمانی با داروهای اس‌سیتالوپرام، بوپروپیون، سرترالین و رژیم ترکیبی اس‌سیتالوپرام و بوپروپیون در بیماران با اختلال افسردگی مراجعه‌کننده به کلینیک روانپزشکی استاد / اساتید راهنما: دکتر نیایش محبی، دکتر محمد اربابی استاد / اساتید مشاور: دکتر خیراله غلامی، دکتر سانا عیب پوش

۸ و ۱۲ توسط بیماران پر شد. سطح سرمی CRP نیز در هفته صفر و هفته دوازده در تمام بیماران سنجیده شد.

○ **نتایج:** در این مطالعه، میانگین میزان تغییرات امتیاز مقیاس افسردگی یک از هفته صفر تا هفته ۱۲ در سه گروه تحت درمان با داروی اس‌سیتالوپرام، بوپروپیون و سرتالین از نظر آماری معنادار بوده است ($P < 0.0001$).

میزان تغییرات سطح CRP طی ۱۲ هفته در هر سه گروه بیماران تحت درمان با داروهای اس‌سیتالوپرام، سرتالین و بوپروپیون، نسبت به سطح پایه CRP، از نظر آماری معنادار بوده است و در هر سه گروه بیماران، سطح پایه CRP در هفته صفر نسبت به سطح CRP خون در هفته ۱۲، به‌طور معناداری کاهش یافته است ($P < 0.0001$). در بیماران با سطح CRP پایه کمتر از ۳ میلی‌گرم در لیتر، میانگین تغییرات امتیاز مقیاس افسردگی یک از هفته صفر تا هفته دوازده در گروه تحت درمان با داروی سرتالین در مقایسه با هر دو گروه بیماران تحت درمان با داروی اس‌سیتالوپرام ($P < 0.0001$) و بیماران تحت درمان با داروی بوپروپیون ($P = 0.0028$)، به لحاظ آماری اختلاف معناداری داشتند. در مقابل، میانگین تغییرات امتیاز مقیاس افسردگی یک از هفته صفر تا هفته دوازده در گروه تحت درمان با داروی اس‌سیتالوپرام در مقایسه با گروه تحت درمان با داروی بوپروپیون، از نظر آماری اختلاف معناداری ندارند. ($P = 0.4345$).

○ **نتیجه‌گیری:** داروهای ضد افسردگی

گروه آموزشی: داروسازی بالینی

مقطع تحصیلی: دکترای عمومی

تاریخ ارائه پایان‌نامه: ۱۴۰۰/۰۸/۰۹

شماره پایان‌نامه: ۵۹۱۹

هیئت داوران: دکتر تکتیم فقیهی، دکتر مهتاب

معمد، دکتر عفت سوری (نماینده آموزش)

خلاصه

○ **زمینه و هدف:** اختلال افسردگی، شایع‌ترین اختلال سلامت روان است که در صورت عدم درمان موفق تبعات جبران‌ناپذیری هم‌چون خودکشی را به دنبال خواهد داشت. مطالعه حاضر با هدف بررسی ارتباط سطح سرمی C-Reactive Protein (CRP) با میزان پاسخ به درمان اختلال افسردگی در بیماران تحت درمان با داروهای اس‌سیتالوپرام، بوپروپیون، سرتالین و رژیم دارویی ترکیبی اس‌سیتالوپرام به‌همراه بوپروپیون انجام شد.

○ **روش اجرا:** این مطالعه از نوع مطالعه مشاهده‌ای بوده و روی ۱۴۰ بیمار بزرگسال که برای اولین بار به کلینیک روانپزشکی مراجعه کردند، امتیاز مقیاس افسردگی بک در آنان مساوی یا بالاتر از ۱۷ بوده است و توسط متخصص روانپزشکی تشخیص افسردگی برایشان گذاشته شد. انجام گرفت. بیماران پس از غربالگری معیارهای ورود در چهار گروه دریافت‌کننده داروهای اس‌سیتالوپرام (۴۷ نفر)، بوپروپیون (۴۴ نفر)، سرتالین (۴۹ نفر) و رژیم ترکیبی اس‌سیتالوپرام و بوپروپیون (۵ نفر) قرار گرفتند. پرسشنامه بک در هفته‌های صفر، ۴،

سرترالین، بوپروپیون و اس‌سی‌تالوپرام، علاوه بر اثر ضد افسردگی، موجب کاهش پروتئین واکنشگر C نیز می‌شوند که با مهار التهاب باعث افزایش اثرات ضد افسردگی می‌گردند. داروی سرترالین در تمام سطوح سرمی CRP، باعث کاهش معنادار مقیاس افسردگی بک می‌گردد، داروهای بوپروپیون و اس‌سی‌تالوپرام اگرچه در تمام سطوح باعث کاهش مقیاس بک می‌گردند اما میزان تغییرات مقیاس بک در سطوح بالاتر CRP پایه، با این دو دارو بیشتر است.

■ **واژگان کلیدی:** افسردگی، اختلال افسردگی، اس‌سی‌تالوپرام، بوپروپیون، سرترالین، پروتئین واکنشگر C، التهاب

گروه آموزشی: فارماسیوتیکس

مقطع تحصیلی: دکترای عمومی

تاریخ ارائه پایان نامه: ۱۴۰۰/۰۹/۰۱

شماره پایان نامه: ۵۹۲۲

هیئت داوران: دکتر سروش میرفخرایی، دکتر محمد اکرمی، دکتر محمد رئوفی، دکتر حمید اکبری، دکتر عفت سوری (نماینده آموزش)

■ خلاصه

شیمی‌درمانی سرطان دارای عوارض جانبی بسیار زیاد روی سلول‌های سالم بدن است. به همین دلیل علم نانو تکنولوژی برای کاهش عوارض و هدفمندسازی داروها توسعه یافته است. هالومزوپورهای سیلیکا دارای پوسته هیدروفوب و هسته هیدروفیل هستند و می‌توانند هر دو نوع داروهای هیدروفیل و هیدروفوب را در خود بارگیری کنند اما مطالعات آزادسازی شبیه‌سازی شده در پلاسمای انجام گرفته در آزمایشگاه، نشان داد که این سامانه قادر به کنترل رهایش داروی لیپوفیل کور کومین نبوده و این دارو در همان ساعات اولیه، از سامانه آزاد می‌گردد. هدف از انجام این مطالعه بررسی کارایی آنکپسولاسیون و محتوای دارویی دو داروی کور کومین و دو کسوروبیسین در سامانه دارویی HA-HMSN و همچنین بررسی آزادسازی این دو دارو از این سامانه بود. میزان محتوای دارویی و کارایی آنکپسولاسیون کور کومین در سامانه HA-HMSN-CUR به ترتیب برابر با ۲۷۲ درصد و ۶۷۹ درصد به دست آمد

دانشجو: شادناز عطار

عنوان پایان نامه: کاربرد هیالورونیک اسید به منظور کنترل رهایش دو داروی دو کسوروبیسین و کور کومین از نانوذرات هالو مزوپور سیلیکا
استاد / اساتید راهنما: دکتر رسول دیناروند، دکتر یلدا حسین زاده اردکانی
استاد / اساتید مشاور: دکتر فاطمه اطیابی

استاد / اساتید راهنما: دکتر زهرا توفیقی،
دکتر افسانه متولی حقی
استاد / اساتید مشاور: دکتر عباس
حاجی آخوندی، دکتر مهدی ناطق پور
گروه آموزشی: فارماکوگنوزی
مقطع تحصیلی: دکترای عمومی
تاریخ ارائه پایان‌نامه: ۱۴۰۰/۰۹/۳۰
شماره پایان‌نامه: ۵۹۲۷
هیئت داوران: دکتر رضا زادعلی، دکتر سعید گودرزی،
دکتر نسرین صمدی، دکتر عفت سوری
(نماینده آموزش)

■ خلاصه

بیماری مالاریا به واسطه شیوع زیاد و مرگ‌ومیر بالا یکی از بیماری‌های قابل توجه است. سالانه بیش از ۲۰۰ میلیون نفر در سرتاسر جهان به مالاریا مبتلا می‌شوند. گیاه *Zhumeria majdae* بومی ایران از خانواده نعنائیان است. این گیاه در نواحی استان هرمزگان رشد می‌کند. این گیاه دارای اثرات ضد التهاب، ضد تشنج، ضد دیابت و ضد انگل می‌باشد. به منظور تعیین اثرات ضد مالاریای ترکیبات جدا شده از عصاره هگزانی گیاه *Zhumeria majdae* براساس روش درمانی PETERS، تعداد 10^6 عدد انگل پلاسمودیوم برگئی به صورت زیر جلدی به موش‌های سوری (۱۵ گروه)، تزریق

هم‌چنین محتوای دارویی و کارایی آنکپسولاسیون دوکسوروبیسین در سامانه HA-HMSN-DOX به ترتیب برابر با ۲۹/۹ درصد و ۴۴/۶ درصد محاسبه شد در رابطه با آزادسازی داروها از سامانه در محیط شبیه‌ساز پلازما، کور کومین طی مدت ۴۸ ساعت آزادسازی نداشت و دوکسوروبیسین در محیط بافر با $pH=7.4$ طی مدت ۴۸ ساعت حدود ۴ درصد و در محیط بافر با $pH=5$ حدود ۹ درصد آزادسازی نشان داد. بنابراین، نتایج این فرمولاسیون می‌تواند سیستم دارورسانی مناسبی جهت هم‌رسانی دو داروی هیدروفیل و هیدروفوب باشد و شرایط مناسبی برای دارورسانی هدفمند با کمترین عوارض جانبی را فراهم آورد

■ **واژگان کلیدی:** نانو تکنولوژی، سرطان، سرطان پستان، نانوذرات، نانوذرات هالوموپورسیلیکا، کور کومین، هیالورونیک اسید، دوکسوروبیسین، آزادسازی کنترل شده

دانشجو: سیاوش فرجی

عنوان پایان‌نامه: بررسی اثرات ترکیبات خالص شده از عصاره هگزانی گیاه *Zhumeria majdae* Rech.f. & Wendelbo روی سویه پلاسمودیوم برگئی (*Plasmodium berghei*) در موش سوری

دانشجو: محمدجواد غفارزاده

عنوان پایان نامه: ارزیابی علل تجویز و یا درخواست آنتی‌بیوتیک از دیدگاه بیماران در داروخانه‌های شهری تهران
استاد / اساتید راهنما: دکتر فاطمه سلیمانی
استاد / اساتید مشاور: دکتر میثم سیدی‌فر، دکتر بهاره یزدی زاده

گروه آموزشی: اقتصاد و مدیریت دارو

مقطع تحصیلی: دکترای عمومی

تاریخ ارائه پایان نامه: ۱۴۰۰/۱۰/۰۱

شماره پایان نامه: ۵۹۲۸

هیئت داوران: دکتر اکبر عبداللهی اصل، دکتر نیایش محبی، دکتر عفت سوری (نماینده آموزش)

■ خلاصه

مطالعه حاضر با هدف ارزیابی علل تجویز و یا درخواست آنتی‌بیوتیک از سوی بیماران در داروخانه‌های شهری تهران انجام شده تا بتوان سیاست‌گذاری‌های صحیحی

شد. غلظت‌های مختلف ۱۵۰، ۳۰۰ و ۱۵۰۰ میکروگرم بر کیلوگرم از ترکیبات $11,13\text{-dihydroxy-}8$ با $11,14$ abietatrien-7-one به گروه‌های ۱ تا ۴، aegyptinone B $12,16\text{-dideoxy-}$ به گروه‌های ۵ تا ۸ و ترکیب lanugon O به گروه‌های ۹ تا ۱۲ تزریق شد. به گروه ۱۳ و ۱۴ به ترتیب، ۲۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم کلروکین به‌عنوان کنترل مثبت و نرمال سالین به‌عنوان دارونما (کنترل منفی) تزریق شد. به گروه ۱۵، به منظور کنترل مرگ‌ومیر تصادفی موش‌ها، هیچ تزریقی انجام نشد. برای تعیین پارازیتی و محاسبه مهار رشد انگل پلاسمودیوم برگئی، در روز چهارم، هفتم و چهاردهم از موش‌ها خونگیری شد و پس از رنگ‌آمیزی با گیمسا، تعداد انگل‌ها مورد شمارش قرار گرفتند.

نتایج حاصل نشان داد که در روز چهارم بین گروه ۱۰، ۹، ۷، ۵، ۴ با گروه دارونما اختلاف معناداری وجود داشت. در روز هفتم مقایسه بین گروه‌ها نشان داد که گروه ۲ و ۴ با گروه دارونما اختلاف معنی‌دار وجود داشت. ترکیبات جدا شده از عصاره گیاه *Zhumeria majdae* در تمام غلظت‌های مورد بررسی به‌طور قابل توجهی موثر بوده و در این بین نیز ترکیب $11,13\text{-dihydroxy-}8$ با $11,14$ abietatrien-7-one (R1) با غلظت $300 \mu\text{g/kg}$ از دیگر گروه‌ها موثرتر بوده است.

■ **واژگان کلیدی:** پلاسمودیوم برگئی، گیاه مورخوش، مالاریا، *Zhumeria majdae*، کلروکین

است و اصرار بیمار به دریافت آنتی‌بیوتیک باعث تحویل آنتی‌بیوتیک توسط داروخانه به بیمار شده است.

■ **واژگان کلیدی:** آنتی‌بیوتیک، خوددرمانی، دارو، مراجعه کنندگان داروخانه، مقاومت میکروبی

در زمینه افزایش آگاهی بخشی مردم از خطرات، عوارض و همچنین نحوه صحیح مصرف آنتی‌بیوتیک انجام داد.

این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی است. داده‌ها از طریق پرسشنامه محقق ساخته و تکمیل شد. پرسشنامه‌ها در محل داروخانه‌های سرپایی شهر تهران تکمیل گردید. نمونه‌گیری داروخانه‌ها به روش تصادفی ساده از ۵ منطقه تهران (خوشه‌گیری) انجام شد. با توجه به دو فرضیه اصلی مطالعه، دو نوع پرسشنامه حاوی ۱۶ و ۱۱ گزاره تهیه شد.

تعداد ۸۷۵ پرسشنامه جمع‌آوری شد. از این تعداد، پرسشنامه‌های صحیح افرادی که نسخه داشتند، ۲۹۴ عدد و تعداد پرسشنامه افراد فاقد نسخه ۵۷۶ عدد بود. نتایج حاصل بیانگر این است که مراجعان به‌طور نسبی از مشکلات مقاومت میکروبی آگاهی داشتند. اما از دوره مصرف آنتی‌بیوتیک خود بی‌اطلاع بودند. سطح سواد پایین، در اکثر گزاره‌ها یکی از علل ناکافی بودن اطلاعات فرد در مورد آنتی‌بیوتیک‌ها بود. به‌طوری که افراد دیپلم و زیر دیپلم پاسخ‌های غلط به مراتب بیشتری در مقایسه با افراد کارشناسی ارشد و دکترها به گزاره‌ها داده بودند. میزان درآمد نیز، در پاسخ افراد تاثیرگذار بود. به‌طوری که افراد با درآمد پایین‌تر در مقایسه با افراد با درآمد بالاتر، پاسخ‌های غلط بیشتری داشتند. در بعضی موارد، اصرار بیمار به دریافت آنتی‌بیوتیک باعث تجویز آنتی‌بیوتیک توسط پزشک در موارد خارج از اندیکاسیون برای بیمار شده

دانشجو: سجاد مالمیر

عنوان پایان‌نامه: بررسی اثر عصاره هیدروالکلی تخم هویج روی سمیت حاد کبدی القاء شده توسط استامینوفن در موش صحرایی نر

استاد / اساتید راهنما: دکتر امیر نیلی احمدآباد، دکتر امیر لرکی هرچکانی

استاد / اساتید مشاور: دکتر شیرین مرادخانی، دکتر سارا سلیمانی اصل

گروه آموزشی: سم‌شناسی و داروشناسی

مقطع تحصیلی: دکترای عمومی

تاریخ ارائه پایان‌نامه: ۱۴۰۰/۰۴/۲۷

شماره پایان‌نامه: ۵۹۲۹

هیئت داوران: دکتر اکرم رنجبر، دکتر دارا دستان، دکتر مرزده محمدی (نماینده آموزش)

خلاصه

استامینوفن رایج‌ترین دارویی است که در درمان تب و درد به کار می‌رود. صدمات اکسیداتیو ناشی از تماس حاد با این دارو از شایعترین علل آسیب حاد کبدی به دنبال مسمومیت‌های دارویی به شمار می‌رود. به سبب اثرات آنتی‌اکسیدانی قابل توجه بذر هویج، در این مطالعه اثرات عصاره هیدروالکلی این گیاه روی سمیت کبدی ناشی از استامینوفن مورد بررسی قرار گرفت. پس از تهیه عصاره هیدروالکلی بذر هویج، ۳۶ سر موش صحرایی نر به صورت تصادفی به شش گروه شش تایی تقسیم شدند. گروه اول به‌عنوان گروه کنترل منفی و گروه دوم به‌عنوان گروه کنترل مثبت، به مدت ۱۴ روز آب مقطر دریافت کردند. گروه سوم به‌عنوان گروه کنترل دارو، مقادیر ۴۰۰ میلی‌گرم/کیلوگرم و گروه‌های چهارم الی ششم به ترتیب عصاره هیدروالکلی تخم هویج با مقادیر ۱۰۰، ۲۰۰ و ۴۰۰ میلی‌گرم/کیلوگرم به مدت ۱۴ روز دریافت کردند. در پایان، به‌جز گروه‌های اول و سوم، دیگر گروه‌ها با استامینوفن (۲ گرم/کیلوگرم) مسموم و پس از ۲۴ ساعت تمامی حیوانات آسان کشی شده و نمونه خون از شریان کاروتید جمع‌آوری شد. هم‌چنین قسمتی از بافت کبد جهت آزمون‌های بیوشیمیایی در منفی ۸۰ و قسمتی دیگر از بافت کبد در فرمالین جهت انجام مطالعات هیستوپاتولوژیک نگهداری شد. استامینوفن باعث افزایش میزان آمینوترانسفرازهای سرمی در مقایسه با گروه کنترل شد و میزان لیپید پراکسیداسیون بافت کبد را افزایش و میزان ظرفیت

آنتی‌اکسیدانی و گروه‌های تیول بافت کبد را کاهش داد. یافته‌های حاصل از این مطالعه نشان داد، عصاره هیدروالکلی تخم هویج ممکن است از طریق تعدیل ذخایر آنتی‌اکسیدانی بافت کبد، با صدمات اکسیداتیو ناشی از استامینوفن مقابله نماید. **واژگان کلیدی:** استامینوفن، تخم هویج، سمی بودن، موش صحرایی، کبد

دانشجو: مهتاب موسوی آقبلاق

عنوان پایان‌نامه: بررسی پایداری تغییرات سرمی بیومارکر التهابی Leukotriene B4 متعاقب تجویز اومیفنوویر در بزرگسالان مبتلا به کووید-۱۹ بستری در بیمارستان استاد / اساتید راهنما: دکتر مجتبی مجتهدزاده، دکتر محمد شریف زاده

استاد / اساتید مشاور: دکتر فرهاد نجم‌الدین، دکتر آذر حدادی

گروه آموزشی: داروسازی بالینی

مقطع تحصیلی: دکترای عمومی

تاریخ ارائه پایان‌نامه: ۱۴۰۰/۱۰/۱۹

شماره پایان‌نامه: ۵۹۳۰

در نهایت، به منظور ارزیابی جایگاه داروهای ضدویروس و بیومارکرهای التهابی در درمان کووید-۱۹ مطالعات گسترده‌تری مورد نیاز است. ■ **واژگان کلیدی:** کووید-۱۹، ویروس کرونا، اومیفنوویر، آریدول، لکوترین B4، بیومارکر، التهاب، طوفان سیتوکاینی

دانشجو: محمد نظری منتظر

عنوان پایان‌نامه: سنتز مشتقات مقلد

فرم فعال ویتامین D3 و بررسی تاثیر این

ترکیبات بر پروتئین 57 ERp در باروری و

اثرات احتمالی ضد التهابی ترکیبات توسط

مطالعات داکینگ مولکولی

استاد / اساتید راهنما: دکتر مسعود امانلو،

دکتر محمود بیگلر

استاد / اساتید مشاور: -

گروه آموزشی: شیمی دارویی

مقطع تحصیلی: دکترای عمومی

تاریخ ارائه پایان‌نامه: ۱۴۰۰/۱۱/۰۴

شماره پایان‌نامه: ۵۹۳۱

هیئت داوران: دکتر تکتیم فقیهی، دکتر نیایش محبی، دکتر بیتا شهرامی، دکتر عفت سوری (نماینده آموزش)

■ خلاصه

به دنبال عفونت با SARS-CoV-2، ممکن است طیف وسیعی از علائم در بیماران بروز کند. هدف از انجام این مطالعه بررسی اثربخشی داروی ضدویروس اومیفنوویر با نام تجاری آریدول در بیماران بستری با کووید-۱۹ غیرشدید از طریق سنجش سطح سرمی یک بیومارکر التهابی به نام لکوترین B4 است. علاوه بر آن، این مطالعه جایگاه سنجش این بیومارکر را در بیماری کووید-۱۹ در جمعیت بزرگسال مورد ارزیابی قرار داده است.

تجویز داروی اومیفنوویر در بیماران بستری با کووید-۱۹ غیرشدید تفاوت معناداری در بیومارکر التهابی لکوترین ایجاد نکرد. شاخص‌های فیزیولوژیک از جمله نسبت نوتروفیل به لنفوسیت و نسبت پلاکت به لنفوسیت نیز بین دو گروه تفاوت معنی‌داری نداشتند. ارزیابی ارتباط لکوترین به‌عنوان یک مارکر التهابی با ویتامین D₃ و سایر مارکرهای التهابی شناخته‌شده‌ای هم‌چون ESR، CRP نیز از نظر آماری ارتباط معناداری نداشت. تغییرات سطح این بیومارکر التهابی با فریتین نشان داد که هر چه فریتین بیماران بالاتر بوده، میزان کاهش سطح سرمی لکوترین B4 نیز بیشتر بوده است.

هیئت داوران: دکتر محسن امینی، دکتر محمد مهدوی، دکتر عفت سوری (نماینده آموزش)

دانشجو: راضیه شبان

عنوان پایان نامه: بررسی میزان پارابن‌ها در انواع خمیر دندان‌های موجود در سطح عرضه شهر تهران

استاد / اساتید راهنما: دکتر منان حاجی

محمودی، دکتر محسن امینی

استاد / اساتید مشاور: دکتر نفیسه صادقی

گروه آموزشی: کنترل دارو و غذا

مقطع تحصیلی: دکترای عمومی

تاریخ ارائه پایان نامه: ۱۴۰۰/۱۱/۱۰

شماره پایان نامه: ۵۹۳۴

هیئت داوران: دکتر ملیحه برازنده تهرانی،

دکتر سامان احمد نصرالهی، دکتر عفت سوری

(نماینده آموزش)

■ خلاصه

برای درمان ناباروری از روش‌های دارویی و یا تکنیک‌های آزمایشگاهی استفاده می‌شود که درصد موفقیت پایینی دارند. مهمترین مرحله در هم‌جوئی تخمک و اسپرم را می‌توان واکنش آکروزومی در لوله فالوپ دانست. در این مرحله آکروزوم اسپرم با لایه zona pellucida فیوز شده و با آزادسازی آنزیم‌ها و آنتی‌بادی‌های متعدد آبشارهای سیگنالینگ متفاوتی را آغاز می‌کند. در این میان پروتئین ERp57 که در بدن توسط کلسیتریول فعال می‌شود، دارای نقشی کلیدی در سیگنالینگ است. بر همین اساس در این پایان‌نامه مشتقاتی از ترکیب 5-phenyl-1,3,4-oxadiazole (1-(4-isobutylphenyl)ethyl)-2 که در مطالعات پیش از این به‌عنوان آنالوگ‌های مقلد اثر کلسیتریول شناخته شدند، سنتز شده و به کمک مطالعات داکینگ اثر آن‌ها بر پروتئین ERp57 بررسی شده است. علاوه بر آن با توجه بر نقش فرآیندهای التهابی در ناباروری و اهمیت ساختار اکسایدازول‌ها در ترکیبات ضدالتهابی، مطالعات داکینگ ترکیبات بر آنزیم‌های COX-1 و COX-2 نیز مورد بررسی قرار گرفتند.

■ **واژگان کلیدی:** ناباروری، ERp57، ضدالتهاب، مطالعات داکینگ، کلسیتریول

■ خلاصه

اهمیت سلامت دندان‌ها بر کسی پوشیده نیست و یکی از راه‌های مراقب از دندان‌ها استفاده از مسواک به همراه خمیردندان است. خمیر دندان‌ها براساس مواد تشکیل دهنده

خانم‌ها اشاره کرد. علت این امر به دلیل تشابه شکل پارابن‌ها به ساختار استروژن است. هم‌چنین به دلیل این تشابه ساختاری، پارابن‌ها می‌توانند منجر به مشکلات عدم تنظیم هورمون‌ها و ناباروری در جنس مذکر و مونث شوند. به دلیل استفاده مداوم از محصولات موضعی حاوی پارابن‌ها، ایجاد مشکلات پوستی و آسیب به DNA پوستی به خصوص در پوست‌های حساس و آسیب دیده و در معرض نور آفتاب از دیگر عوارض شناخته شده برای پارابن‌ها می‌باشد.

با توجه به عوارض شناخته شده برای پارابن‌ها، شناسایی و اندازه‌گیری آن‌ها اهمیت پیدا کرد.

پارابن‌ها توسط روش‌های کروماتوگرافی جدا و تعیین مقدار می‌شوند. از این روش‌ها می‌توان به HPLC و GC اشاره کرد که HPLC از موفق‌ترین تکنیک‌ها برای اندازه‌گیری همزمان چند پارابن در یک نمونه است که انتخاب روش HPLC برای جداسازی پارابن‌ها براساس ماهیت آن‌ها و نیز ماهیت ماتریس آن‌ها صورت می‌گیرد.

روش: هدف از انجام این مطالعه اندازه‌گیری میزان پارابن موجود در خمیردندان‌های عرضه شده در شهر تهران است که بدین منظور ۱۵۰ نمونه خمیر دندان از ۶۹ برند مختلف شامل ۴۵ نمونه تولید خارج و ۱۰۵ نمونه تولید داخل طی ۶ ماه از فروشگاه‌های سطح شهر تهران خریداری شد و میزان پارابن موجود در این نمونه‌ها با استفاده از تکنیک کروماتوگرافی مایع با فشار بالا به

به سه دسته بهداشتی، بهداشتی درمانی و درمانی تقسیم می‌شوند.

یکی از اجزای مهم تشکیل دهنده خمیر دندان‌ها، مواد نگهدارنده می‌باشد که در طول زمان پارابن‌ها بیشترین مورد استفاده را به‌عنوان ماده نگهدارنده در خمیردندان‌ها داشته‌اند.

پارابن‌ها استرهای سنتز شده از پارا هیدروکسی بنزویک اسید هستند. داشتن ویژگی‌هایی مثل ارزان بودن، بدون رنگ و بو بودن، غیرسمی بودن، فعال بودن در گستره وسیعی از pH و فعالیت آنتی‌میکروبی وسیع آن‌ها باعث استفاده گسترده از این ترکیبات شده است.

از آن جایی که استفاده از خمیردندان به‌طور مداوم و روتین است، بدن به‌طور مداوم در معرض پارابن‌ها می‌باشد. از این رو، کنترل غلظت این مواد در محصولات آرایشی بهداشتی اهمیت پیدا می‌کند.

در سال ۲۰۰۶ یک سری محدودیت‌هایی توسط کمیته علمی اتحادیه اروپا در ارتباط با محصولات مصرف کننده (SSCP) برای استفاده از پارابن‌ها در محصولات آرایشی و بهداشتی در نظر گرفته شد که استفاده از یک پارابن در غلظت ۴۰۰۰ ppm و مخلوطی از پارابن‌ها با غلظت ۸۰۰۰ ppm در محصولات آرایشی بهداشتی بلا مانع است. در آمریکا کمیته CIR و سازمان غذا و دارو FDA غلظت مجاز پارابن‌ها را همان میزان تصویب شده توسط SCCP اعلام کردند.

از جمله عوارض شایع شناخته شده برای پارابن‌ها می‌توان به ایجاد سرطان سینه در

همراه دتکتور UV اندازه گیری شد. هم‌چنین مشاهده گردید روش کروماتوگرافی مایع با فشار بالا به همراه دتکتور UV روش مناسب و دقیقی برای جداسازی و اندازه گیری پارابن‌ها می‌باشد.

○ **نتایج:** در این تحقیق تمامی نمونه‌ها دارای غلظت مجاز ذکر شده توسط FDA و اتحادیه اروپا (حداکثر غلظت برای یک پارابن ۴۰۰۰ ppm و برای مخلوطی از پارابن‌ها ۸۰۰۰ ppm است) بودند.

■ **واژگان کلیدی:** متیل پارابن، اتیل پارابن، پروپیل پارابن، بوتیل پارابن، کروماتوگرافی مایع با فشار بالا

دکتر حسین ماجدی، دکتر شعله ابراهیم پور
گروه آموزشی: داروسازی بالینی

مقطع تحصیلی: Ph. D

تاریخ ارائه پایان نامه: ۱۴۰۰/۱۰/۲۶

شماره پایان نامه: ت-۱۳۸

هیئت داوران: دکتر ماریا توکلی، دکتر مریم فراستی نسب، دکتر ملوک حاجی بابایی، دکتر نیایش محبی، دکتر حسین خلیلی افوسی، دکتر تکتّم فقیهی، دکتر محمد رئوفی (نماینده آموزش)

■ خلاصه

○ **مقدمه و هدف:** درد ناشی از پاکلی تاکسل یکی از عوارض محدود کننده دوز آن می‌باشد. این مطالعه برای ارزیابی اثرات ملاتونین در پیشگیری از درد حاد و مزمن ناشی از پاکلی تاکسل یا کاهش شدت آن در بیماران مبتلا به سرطان پستان طراحی شده است.

○ **روش کار:** این کارآزمایی بالینی تصادفی، دوسویه کور و کنترل شده با دارونما روی زنان مبتلا به سرطان پستان که کاندید دریافت رژیم پاکلی تاکسل هفتگی ($80\text{mg}/\text{m}^2$) با یا بدون ترلستوزومب پس از دریافت دو کسورویبوسین + سیکلوفسفامید بودند انجام شد. بیماران از شب اول شیمی درمانی به مدت ۱۲ هفته به‌طور تصادفی ملاتونین خوراکی (۱۰ میلی گرم) یا دارونما دریافت کردند. شدت آرتراژی-میالژی به‌عنوان درد حاد با استفاده از پرسشنامه Brief Pain Inventory در هر دو گروه ارزیابی شد. برای اندازه‌گیری نوروپاتی محیطی ناشی از شیمی درمانی به‌عنوان درد مزمن از پرسشنامه 4 Douleur Neuropathique و NCI-CTCAE Version 5 استفاده شد.

دانشجو: دکتر نعیمه طلایی

عنوان پایان نامه: بررسی اثر ملاتونین در بروز و شدت درد عضلانی-مفصلی ناشی از تجویز پاکلی تاکسل هفتگی در بیماران مبتلا به سرطان پستان

استاد / اساتید راهنما: دکتر زهرا جهانگرد رفسنجانی، دکتر محسن اسفندیب
استاد / اساتید مشاور: دکتر خیراله غلامی،

استاد / اساتید مشاور: دکتر مسعود سلیمانی

گروه آموزشی: فارماسیوتیکس

مقطع تحصیلی: Ph. D

تاریخ ارائه پایان‌نامه: ۱۴۰۰/۰۵/۰۴

شماره پایان‌نامه: پ-۴۷۲

هیئت داوران: دکتر حمیدرضا مقیمی،

دکتر معصومه فیروزی، دکتر جعفر آی،

دکتر یلدا حسین زاده اردکانی، دکتر اسماعیل

حریریان، دکتر خسرو م. عبدی (نماینده آموزش)

■ خلاصه

برهم‌کنش‌های ماتریکس خارج سلولی (ECM) به‌عنوان یک عامل مؤثر قدرتمند بر رفتار سلولی در بافت عصبی شناخته شده است. بنابراین، به‌کارگیری ساختار مشابهی که رفتار ECM را تقلید کند، می‌تواند سرنوشت سلول‌های بنیادی را تعدیل و تنظیم نماید. برهم‌کنش ECM با سلول‌ها از طریق سیگنال‌های الکتریکی، شیمیایی و به همان میزان سیگنال‌های مکانیکی رخ می‌دهد. با توجه به سیستم فیزیولوژی پیچیده و ظرفیت محدود بازسازی سیستم عصبی، مهندسی بافت عصبی به‌عنوان یک استراتژی امیدوارکننده مورد توجه قرار گرفته است. در این مطالعه، داربست سه بعدی متشکل از میکروسفرهای پلی لاکتیک‌گلیکولیک اسید حاوی نانوتیوب‌های کربن (PLGA-CNT)، در بستر هیدروژل و در حضور فاکتورهای تمایزی برای شبیه‌سازی کنام عصبی برای رشد و

○ یافته‌ها: در هر گروه ۱۷ بیمار به‌طور تصادفی مورد ارزیابی قرار گرفت. شیوع نوروپاتی با شماره DN4 ≥ 4 در گروه ملاتونین نسبت به پایه در هفته دوازدهم به‌طور معنی‌دار پایین‌تر از گروه دارونما بود (۵ در مقابل ۱۱، $P\text{-value} = 0.039$). علاو بر این، میانگین شدت نوروپاتی در طول زمان در گروه ملاتونین به‌صورت معنی‌دار کمتر از گروه دارونما بود ($\beta = -0.051, P\text{-value} = 0.01$). با این حال، میانگین بیشترین و کمترین نمره درد حاد در طول دوازده هفته درمان بین گروه‌ها تفاوت معنی‌داری نداشت (به ترتیب $P\text{-value} = 0.633, 0.34$)

○ نتیجه‌گیری: تجویز هم‌زمان ملاتونین به همراه شیمی درمانی در زنان مبتلا به سرطان پستان، شیوع نوروپاتی محیطی ناشی از پاکلی تاکسل را کاهش می‌دهد. اماری درد حاد ناشی از پاکلی تاکسل تأثیری ندارد.

■ **واژگان کلیدی:** پاکلی تاکسل، ملاتونین، آرترالژی - میالژی، نوروپاتی محیطی

دانشجو: دکتر اکرم شفیعی

عنوان پایان‌نامه: مهندسی داربست هیدروژلی جهت تمایز سلول‌های بنیادی به نورون
استاد / اساتید راهنما: دکتر فاطمه اطمیابی،
دکتر رسول دیناروند

می‌آورند. ظرفیت تمایز عصبی NSC‌های مشتق شده از MSC در ژل آژینات حاوی میکروسفرهای PLGA-CNT و سایر گروه‌های کنترل با استفاده از quantitative real-time PCR (qPCR) و ایمونوسیتوشیمی مورد بررسی قرار گرفت و نشان داده شد که پراکندگی میکروسفرهای PLGA-CNT (که توسط سلول‌ها پوشانده شده است) در ژل آژینات در حضور عوامل القایی منجر به افزایش بیان ژن‌های تمایزی SOX2، β -توبولین III و SYP در مقایسه با سایر گروه‌های مورد بررسی می‌شود. ■ **واژگان کلیدی:** سلول‌های بنیادی عصبی، کربن نانوتیوب، میکروسفرهای PLGA، ژل شونده در محل، داربست

دانشجو: دکتر سمیه نیکنام

عنوان پایان‌نامه: ساخت و ارزیابی پانسمان نانوفیبری تهیه شده به روش الکتروریسی، حاوی عصاره متانولی گیاه بابونه و گلنار در درمان زخم دیابتی در مدل حیوانی
استاد / اساتید راهنما: دکتر طیبه تولیت، دکتر رسول دیناروند، دکتر سلمان احمدنصرالهی

تمایز سلول‌های بنیادی ساخته شد. بدین منظور فرمول‌های مختلفی از هیالورونیک اسید، پلوکسامر، اتوکسی سیلان پلوکسامر و هم‌چنین ژل آژینات به‌عنوان یک ساختار ژل مقلد خواص مکانیکی ماتریکس خارج سلولی CNS ساخته شد. رسانایی، مورفولوژی سطح، اندازه میکروسفرها و تأیید پراکندگی CNT در میکروسفر به ترتیب با استفاده از دستگاه سنجش رسانای الکتریکی، میکروسوپ الکترونی روبشی (SEM)، دستگاه تعیین اندازه ذرات به روش پراکندگی نور پویا (DLS) و رامان اسپکتروسکوپی اندازه‌گیری شد. ساختار میکرونی و رفتار رئولوژیکی ژل‌ها با ترکیبات مختلف به ترتیب با استفاده از SEM و رثومتر نوسانی صفحه موازی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از SEM نشان می‌دهد CNT‌ها می‌توانند موجب افزایش تخلخل ساختار پلیمری در مقایسه با میکروسفرهای PLGA بدون نانوتیوب کربن شوند که منجر به بهبود و تقویت چسبندگی سلول‌های بنیادی بر سطح میکروسفرها براساس یافته‌های حاصل از میکروسکوپ فلوتورسانس، می‌شود. روش MTT نشان داد که مشخصات سمیت PE به منظور استفاده در پیوند سلولی مناسب نیست. تصاویر میکروسکوپ کانفوکال نشان داد ساختار سه بعدی فرمول‌های هیدروژل حاوی ۱۵ درصد پلوکسامر و ۱۰ درصد هیالورونیک اسید (P15H10) و ۵ درصد پلوکسامر و ۲۰ درصد هیالورونیک اسید (P20H5) که حاوی میکروسفرهای PLGA-CNT هستند، امکان تکثیر NSC‌های مشتق شده از MSC را فراهم

نانوفیبرها، به روش طراحی آزمون مشخص گردید. این نتیجه، تهیه پلیمر را در محدوده نسبتاً وسیعی از متغیرها امکان‌پذیر نموده و تکرارپذیری آزمون را افزایش می‌دهد. برای افزایش مقاومت داربست نانوفیبری تهیه شده در مقابل آب و بهبود خصوصیات استحکام مکانیکی آن، کراس‌لینکنینگ با بخار اشباع گلو تار دید انجام شد. اثرات ترمیم‌کنندگی زخم داربست نانوفیبری تهیه شده بدون و حاوی فرکشن‌های گیاهی در مقایسه با کنترل منفی (گاز استریل) و کنترل مثبت (فیلم پلیمری کامفیل) در مدل زخم برش در موش صحرایی دیابتی مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج به‌دست آمده به‌طور معنی‌داری، درصد جمع‌کنندگی زخم بیشتری برای داربست نانوفیبری حاوی فرکشن‌های متانولی در مقایسه با سایر گروه‌ها در روزهای ۷، ۱۴ و ۲۱ بعد از ایجاد زخم نشان داد. در نتیجه، داربست نانوفیبری تهیه شده حاوی فرکشن متانولی عصاره گل‌های بابونه و گلنار پانسمن مناسبی برای ترمیم زخم دیابتی می‌تواند در نظر گرفته شود.

■ **واژگان کلیدی:** داربست نانوفیبری، الکتروریسی، فرکشن متانولی، بابونه، گلنار، ترمیم زخم، زخم دیابتی

استاد / اساتید مشاور: دکتر زهرا توفیقی، دکتر احمد رضا دهپور، دکتر علی اکبر قره‌آعاجی
گروه آموزشی: فارماسیوتیکس
مقطع تحصیلی: Ph. D
تاریخ ارائه پایان‌نامه: ۱۴۰۰/۰۴/۲۷
شماره پایان‌نامه: پ-۴۸۰
هیئت داوران: دکتر علیرضا فیروز، دکتر حمید اکبری جور، دکتر عباس پرداختی، دکتر مهرداد فیضی، دکتر اسماعیل حریریان، دکتر یلدا حسین زاده اردکانی، دکتر محمدعلی فرامرزی (نماینده آموزش)

■ خلاصه

در این تحقیق تلاش شده تا پانسمن نانوفیبری حاوی فرکشن متانولی عصاره گل‌های بابونه و گلنار تهیه گردد تا اثرات ترمیم‌کنندگی این فرکشن‌های گیاهی در این ساختار حامل افزایش یابد. داربست نانوفیبری با پایه کیتوزان و پلی وینیل الکل به همراه غلظت موثره به‌دست آمده از این فرکشن‌ها به روش الکتروریسی تهیه شد. اثرات متغیرهای الکتروریسی، روی قطر